

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Minister van Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk

3673440

Bijlagen

2

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 1 december 2021

Onderwerp Geannoteerde agenda JBZ-Raad 9-10 december 2021

Hierbij bieden wij uw Kamer de geannoteerde agenda aan van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 9 en 10 december 2021 in Brussel. De minister van Justitie en Veiligheid, de minister voor Rechtsbescherming en de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zijn, voor zover de agenda relevante onderdelen voor de portefeuille bevat, voornemens deel te nemen aan deze JBZ-Raad.

Daarnaast gaan wij hierbij in op de kabinetsappreciatie van de Mededeling van de Commissie maatregelen die de EU heeft genomen tegen de zogenoemde instrumentalisatie van migratie. Ook informeren wij uw Kamer over de bijeenkomst in Calais waaraan de staatssecretaris op 28 november jl. heeft deelgenomen en, zoals toegezegd, haar gesprek met de Griekse minister van Migratie en Asiel op 18 november jl.

Als bijlage bij de geannoteerde agenda treft u een geactualiseerd voortgangsoverzicht aan van de JBZ-dossiers voor het derde kwartaal van 2021.

Bijeenkomst Calais 28 november

Zoals de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid tijdens de begrotingsbehandeling van Justitie en Veiligheid op 25 november jl. heeft toegelicht, was zij op zondag 28 november jl. aanwezig bij een bijeenkomst in Calais. Deze bijeenkomst, belegd door de Franse Minister van Binnenlandse Zaken, vond plaats naar aanleiding van de verdrinking van 27 migranten in het Kanaal op woensdag 25 november. Ook de betrokken bewindspersonen van België en Duitsland waren bij de bijeenkomst, alsmede Eurocommissaris Johansson en Executieve Directeuren van Frontex en Europol. Het Verenigd Koninkrijk nam niet deel. De staatssecretaris heeft wel telefonisch met haar Britse collega gesproken en daarbij het belang van goede samenwerking tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk op dit punt benadrukt.

De staatssecretaris heeft tijdens de bijeenkomst onderstreept dat na het verschrikkelijke incident dat vorige week op het Kanaal plaatsvond, het van groot belang is om te komen tot Europese oplossingen om dit in de toekomst te voorkomen. Deze Europese oplossingen moeten enerzijds zien op het aanpakken van mensensmokkel en het intensiveren van de operationele samenwerking tussen politieke en justitiële diensten op dat vlak, binnen de kaders van de initiatieven die hiervoor al zijn gestart. Anderzijds moeten deze oplossingen er ook aan bijdragen dat secundaire stromen binnen de Unie worden verminderd, de

grens- en screeningprocedure zijn hierbij een belangrijk onderdeel. De aanwezige lidstaten deelden dit standpunt, zoals ook verwoord in de gezamenlijke verklaring die werd aangenomen.¹ Tijdens de bijeenkomst heeft de staatssecretaris ook benadrukt dat hierbij goede samenwerking met het Verenigd Koninkrijk van groot belang is. Ook dit werd door de aanwezigen onderstreept. Naar verwachting zal Frankrijk de komende JBZ-raad op 9 en 10 december a.s. ook over deze bijeenkomst informeren.

Minister van Justitie en Veiligheid

Datum
1 december 2021

Ons kenmerk
3 6 73440

Pakket maatregelen tegen instrumentalisatie van migratie

De Commissie presenteerde op 23 november jl. een pakket maatregelen om instrumentalisatie van migratie, oftewel het misbruik van migratie door statelijke actoren, te voorkomen en tegen te gaan. Het pakket bestaat uit een Mededeling en een wetgevend voorstel om transportbedrijven betrokken bij mensensmokkel of mensenhandel richting de Europese Unie te kunnen sanctioneren. Dit wetgevend voorstel betreft een nieuw instrument om mensensmokkel tegen te gaan. Omwille van het mogelijke snelle Brusselse besluitvormingsproces, informeert het kabinet uw Kamer hierover middels een kabinetsappreciatie in de vorm van een brief, ter vervanging van een BNC-fiche. De JBZ-Raad zal tijdens de lunch ook ingaan op de instrumentalisatie van migratie, zie hiervoor ook de bijgevoegde geannoteerde agenda.

In de Mededeling gaat de Commissie in op de irreguliere migratiestroom vanuit Belarus naar de EU. Daarbij zet de Commissie uiteen welke maatregelen tot nu toe genomen zijn tegen deze instrumentalisatie van migratie en hoe de inzet verder geïntensiveerd zal worden.

Onder externe betrekkingen geeft de Commissie een overzicht van de sancties die tot op heden tegen het regime van Loekasjenko zijn ingesteld door de Raad. De Commissie benoemt hierbij dat de Raad Buitenlandse Zaken op 15 november jl. heeft besloten tot een aanpassing van het EU-sanctieregime voor Belarus, om het mogelijk te maken individuen en entiteiten die bijdragen aan illegale overschrijdingen van de Europese buitengrenzen te sanctioneren. Op korte termijn wordt het vijfde pakket sancties aangenomen door de Raad waarin ook maatregelen zijn vervat die vallen onder het nieuwe sanctie criterium. Nederland speelt hierin een actieve en aanjagende rol. De Commissie geeft in haar mededeling aan bereid te zijn nieuwe sancties voor te stellen aan de Raad indien de situatie daarom vraagt. In lijn met de gefaseerde aanpak die de EU hanteert, is Nederland voorstander van het verhogen van druk op het regime in Belarus zolang de repressie en mensenrechtenschendingen aanhouden. Het kabinet verwelkomt daarom de intentie van de Commissie om met nieuwe voorstellen te komen.

Voorts benoemt de Commissie de inspanningen die op diplomatiek vlak de afgelopen weken hebben plaatsgevonden en die hebben geresulteerd in een vermindering van directe vluchten naar Minsk. De Commissie geeft aan dat intensieve diplomatieke inspanningen zullen moeten voortduren, ook met het oog op het ontstaan van nieuwe routes. Het kabinet verwelkomt de mededeling van de Commissie en de activiteiten die de afgelopen maanden langs de diverse sporen zijn ontplooid. In het bijzonder waardeert het kabinet de inspanningen van de Commissie op diplomatieke *outreach* naar derde landen. Dit heeft duidelijk zijn vruchten afgeworpen. Het kabinet blijft nauw betrokken bij deze inzet en spoort zowel de Commissie als EDEO aan om hierin een voorttrekkende rol in te blijven spelen. Via het Nederlandse diplomatieke postennetwerk blijven wij betrokken en zijn wij ondersteunend waar nodig.

¹ <https://www.interieur.gouv.fr/sites/minint/files/medias/documents/2021-11/declaration-commune-calais-28-novembre-2021-version-anglaise.pdf>

Met betrekking tot de EU-interne aspecten van de instrumentalisatie van migratie beschrijft de Commissie in haar Mededeling uitgebreid de situatie in Polen, Litouwen en Letland. Hierbij wordt ingegaan op asielaanvragen, grensbeheer en de humanitaire situatie aan de grens. Aangaande grensbewaking is de Commissie in gesprek met Letland, Litouwen en Polen om een additionele 200 miljoen euro vrij te maken voor ondersteuning bij grensbewaking onder het fonds voor geïntegreerd grensbeheer (BMVI). Ook heeft de Commissie 2,5 miljoen euro vrijgemaakt om te assisteren bij vrijwillige terugkeer van migranten uit Belarus. Tot slot geeft de Commissie aan dat zij werkt aan diverse wetsvoorstellen waarin instrumentalisatie van migratie wordt geadresseerd.

Minister van Justitie en Veiligheid

Datum
1 december 2021

Ons kenmerk
3 6 73440

Het kabinet verwelkomt de inzet van de betrokken lidstaten en de Europese Commissie de afgelopen tijd op dit vlak. Ook steunt het kabinet het vrijmaken van additionele financiële middelen, ten aanzien van humanitaire hulp, grensbeheer en terugkeer. Het kabinet wacht de wetsvoorstellen die de Commissie voornemens is te presenteren verder af.

Instrumentalisatie van migratie zal naar verwachting ook terugkomen op de aanstaande Europese Raad in december. Over de kabinetsinzet bij de Europese Raad wordt uw Kamer zoals gebruikelijk voorafgaand geïnformeerd.

Gesprek Griekse minister van Migratie en Asiel d.d. 18 november jl.

Op 18 november sprak de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid met haar Griekse collega minister Mitarakis van Migratie en Asiel.² Tijdens dat overleg hebben zij onder andere gesproken over de ontwikkelingen aan de Europese buitengrenzen, waarbij de staatssecretaris andermaal aandacht heeft gevraagd voor de aanhoudende berichtgeving over push-backs. Ook heeft zij geïnformeerd naar de gesprekken tussen de Europese Commissie en Griekenland over een monitoringsmechanisme. Minister Mitarakis herhaalde het Griekse standpunt: Griekenland beschermt de buitengrenzen van de EU binnen bestaande Europese en internationale kaders.³ Ten aanzien van de gesprekken met de Commissie over een monitoringsmechanisme wees hij op de verschillende huidige nationale instrumenten om beschuldigen van pushbacks te onderzoeken. Met betrekking tot het amv-samenwerkingsverband hebben zij gesproken over het actieplan dat tussen Nidos en de *Special Secretary for the Protection of Unaccompanied Minors*, waarover de staatssecretaris uw Kamer eerder heeft geïnformeerd.⁴

² Brief voortgang samenwerkingsverband Nederland en Griekenland, d.d. 16 november jl. Kenmerk 2021D43801

³ Kamerstuk II, vergaderjaar 2020-2021, 27 062, nr. 123

⁴ Brief voortgang samenwerkingsverband Nederland en Griekenland, d.d. 16 november jl. Kenmerk 2021D43801

Het actieplan is nagenoeg gereed en het doel is om het actieplan eind dit jaar formeel te bevestigen. Daarnaast heeft de staatssecretaris haar zorgen gedeeld over de situatie van doorreizende Griekse statushouders. De bewindspersonen hebben met elkaar afgesproken hierover verder in gesprek te gaan met ook de Europese Commissie en andere lidstaten die hier ook mee worden geconfronteerd.

**Minister van Justitie en
Veiligheid**

Datum

1 december 2021

Ons kenmerk

3 6 73440

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

De Minister voor Rechtsbescherming,

Sander Dekker

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

Ankie Broekers-Knol